

**בגדי בד – בגדי לבן – הזוהר והטוהר שבפשטות**

א וְאַתָּה הִקְרַב אֵלֶיךָ אֶת-אַהֲרֹן אֲזוּיָךְ וְאֶת-בָּנָיו אִתּוֹ, מִתּוֹךְ בָּנֵי יִשְׂרָאֵל--לְכַהֵנוּ-לִי:  
 אַהֲרֹן--נָדָב וָאִיִּיהוּא אֶלְעָזָר וְאַיִתָּמָר, בָּנֵי אַהֲרֹן. ב וְעָשִׂיתָ בְּגָדֵי-קָדֶשׁ, לְאַהֲרֹן אֲזוּיָךְ,  
 לְכַבֹּד, וּלְתַפְאֶרֶת...מִבּוֹלְבָנֵי אַהֲרֹן תַּעֲשֶׂה כְתֹנֶת, וְעָשִׂיתָ לָהֶם אֲבִגְטִים; וּמִגְבָּעוֹת  
 תַּעֲשֶׂה לָהֶם, לְכַבֹּד וּלְתַפְאֶרֶת. מֵא וְהַלְבַּשְׁתָּ אֹתָם אֶת-אַהֲרֹן אֲזוּיָךְ, וְאֶת-בָּנָיו אִתּוֹ;  
 וּמִשְׁוֹזֹת אֹתָם וּמִלְאֹת אֶת-יָדָם, וְקִדְשְׁתָּ אֹתָם--וְכַהֲנוּ לִי. מֵב וְעָשִׂה לָהֶם מִכְנָסִי-בָד,  
 לְכִסּוֹת בָּשִׂיר עֲרוֹהֶ; מִמֹּתָנִים וְעַד-יָרְכִיבִם, יִהְיוּ. מֵג וְהָיוּ עַל-אַהֲרֹן וְעַל-בָּנָיו בְּבָאָם  
 אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד, אוֹ בְּגִשְׁתָּם אֶל-הַמִּזְבֵּחַ לְשִׁרְתָּ בְּקָדֶשׁ, וְלֹא-יִשְׂאוּ עֹן, וּמִתּוֹ: זִקְקָת  
 עוֹלָם לוֹ, וּלְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו...

פרשת השבוע עוסקת גם בנושא המדים הייצוגיים של הכהנים. בגדי הכהן הגדול כללו שמונה בגדים – ארבעה מהם היו מיוחדים מאוד וכללו מרכיבים של זהב ואבני חן יקרות. חושן, אפוד, מעיל וציץ הזהב. ואילו ארבעה האחרים היו בגדי לבן פשוטים – כתונת, מכנסיים, אבנט ומצנפת. ובדרך אגב נציין שבשיאו של יום הכיפורים הכהן הגדול היה פושט את בגדי הזהב ולובש בגדי לבן המסמלים טוהר ופשטות. (גם בנות ישראל היו יוצאות ב"כלי לבן" שאולים וחולות בכרמים ביום זה ובט"ו באב)

ר'יעקבמקלנבורג בספרו "הכתב והקבלה" מסביר: צמח הפשתן בעודו מחובר לאדמה נקרא פשתה וברבים פשתים, כמו חיטה כשהיא מחוברת לאדמה וחטים כאשר מדובר בגרעינים. לאחר הניפוץ של הגבעולים הוא נקרא שש – מילה הקרובה למילה שיש שמשמעותה דבר חלק. ואילו אריג הפשתן נקרא בד, משום שלפי ההלכה אין לערבו עם צמר והוא נשאר לבד.

לפשתן הייתה חשיבות עצומהמבחינה חקלאית-כלכלית, כמזון בריא ובעיקר כמקור לסיבים המשמשים לייצור בגדים. כבר במכות מצרים ישנה הדגשה על הנזק הרב שנגרם במכת הברד – "וְהַפְּשִׁתָּה וְהַשְׂעִירָה גָּפְתָה כִּי הַשְׂעִירָה אָבִיב וְהַפְּשִׁתָּה גָּבְעָל" (שמות ט'). לאמור: הפשתה והשעורה שהיו עם גבעול קשה ניזוקו מן הברד בניגוד לחיטה ולכוסמת שהגבעול שלהן היה עדיין רך - וְהַזֹּטָהוְהַפְּסָמֶת לֹא גָבּוּ כִּי אָפִילָתָהּ (שם). הנזק היווה מכה קשה לכלכלת מצרים שהייתה מבוססת רבות על ייצור הפשתן. ולכן ישעיהו מכנה אותם "עובדי פשתים". "וּבָשׂוּ עֲבָדֵי פְּשִׁתִּים, שְׂרִיקוֹת; וְאַרְגָּיִם, זֹזְרִי" (ישעיהו י"ט)

התלמוד מציינת שמי שרוצה לפנק את אשתו – ילביש אותה בבגדי פשתן... (כתובות נ"ט)

ור' יוסף חיים מציין שלבגד הפשתן תכונה של נוחות שעור האדם נהנה ממנה (בניגוד לצמר שאינו נוח לעור ואכן ישנם טבעונים הטוענים שהפשתן נוח יותר לעור ואינו אלרגני). אך הוא מציין גם תכונות מאגיות בשם המקובל ר' משה קורדובירו "שלבוש פשתן מציל מכל קטיגור ומכל כישוף ודבר רע... וטבע הנשים להתקנאות (לקנא) זו מזו, ואם היא יפה מאוד, יעשו לה כשפים להכחיש יופיה, לכן הרוצה לעדן את אשתו, שלא ישלטו בה כשפים ודבר רע, ילבישנה כלי פשתן..."

**כיצד הפיקו את הפשתן ??**

הפשתן עבר תהליך עיבוד ארוך שכולל קציר, ניקוי הגבעולים, ייבוש, השרייה במים לריכוך, ניפוח הגבעולים הקשים סירוקם ולבסוף טווייתם. בשל קוצר היריעה אצרף סרטון שמראה את תהליך העיבוד. עיינו בקישור דלהלן:

<http://www.youtube.com/watch?v=HCJQCWDIozk>

<http://www.youtube.com/watch?v=FzTMH5NdwWY>

(משה כוכב – החווה לחינוך חקלאי "ערוגות רבקה" –זכרון יעקב)

מקורות לעיון ולהרחבה:

הסגולות הרפואיות של זרעי הפשתה ושמן הפשתה רבות: לעצמות, לעור, ללב, לשיעול, לשילשול, להרגעה לכולסטרול. הזרעים מכילים ויטמין E ומומלץ לשלבם באפיית לחם. אם כי יש בפשתה מרכיבים רעילים במידה מסויימת.

עיינו:

[/http://www.gamnon.net](http://www.gamnon.net)

הקליקו על המילה צמחים ולאחר מכן על המילה פשתה.

יש הטוענים שהוא בולם התפשטות מחלת הסרטן:

<http://www.cancerhelp.org.il/treatment/Alternative-Medicine-For-Cancer/Food-Supplement/Flaxseed>